

Numerična aproksimacija in interpolacija, 2019/2020

2. domača naloga

Nalogo rešite v programu Matlab. Datoteke, uporabljene pri reševanju, oddajte v ZIP datoteki `ime_priimek_vpismastevilka_dn2.zip` v spletni učilnici najkasneje do 20. januarja 2020.

1. Diskretni skalarni produkt funkcij g in h na intervalu $[-1, 1]$ je podan z

$$\langle g, h \rangle = \frac{1}{50} \sum_{i=0}^{100} g(\mathbf{x}_i) h(\mathbf{x}_i), \quad \mathbf{x} = \left(\frac{i}{50} - 1 \right)_{i=0}^{100}.$$

Naj bodo Q_0, Q_1, Q_2, \dots ortonormirani polinomi, ki so določeni s tričlensko rekurzivno zvezo

$$Q_k(x) = \frac{x - \alpha_k}{\beta_{k+1}} Q_{k-1}(x) - \frac{\beta_k}{\beta_{k+1}} Q_{k-2}(x), \quad k = 1, 2, \dots$$

Pri tem je $Q_{-1} = 0$ in Q_0 konstanten pozitiven polinom z (inducirano) normo 1. Implementirajte postopek za računanje koeficientov α_k in β_k ter pripravite metodo, ki za dane koeficiente a_0, a_1, \dots, a_n izračuna vrednost polinoma $a_0 Q_0 + a_1 Q_1 + \dots + a_n Q_n$ brez njegove pretvorbe v drugo bazo.

- (a) Izračunajte koeficiente α_k in β_k , $k = 1, \dots, 6$, ter narišite polinome Q_k , $k = 0, 1, \dots, 5$.
(b) S pomočjo ortonormiranih polinomov iz prejšnje točke določite polinome, ki predstavljajo elemente najboljše aproksimacije po metodi najmanjših kvadratov za funkcijo $f(x) = x \sin(3x) - e^{\sin(x)}$ v \mathbb{P}_n , $n \in \{0, 1, \dots, 5\}$. Primerjajte napake aproksimacij glede na inducirano normo in glede na diskretno enakomerno normo na \mathbf{x} .
2. Naj bo $\mathbf{x} = (x_0, x_1, \dots, x_n)$ seznam točk, ki določa delitev $a = x_0 < x_1 < \dots < x_n = b$ intervala $[a, b]$. Naj $\mathbb{S}_{3,\mathbf{x}}^1$ označuje prostor zvezno odvedljivih odsekov kubičnih funkcij s stičnimi točkami \mathbf{x} . Bazne funkcije $B_{i,r}$, $(i, r) \in \{0, 1, \dots, n\} \times \{-1, 1\}$, za $\mathbb{S}_{3,\mathbf{x}}^1$ so enolično določene kot rešitve interpolacijskih problemov

$$B_{i,r}(x_j) = \frac{x_i - x_{i-r}}{x_{i+r} - x_{i-r}} \delta_{i,j}, \quad B'_{i,r}(x_j) = \frac{3}{x_{i+r} - x_{i-r}} \delta_{i,j}, \quad j = 0, 1, \dots, n,$$

kjer $\delta_{i,j}$ označuje Kroneckerjevo delto ter je $x_{-1} = a$ in $x_{n+1} = b$.

- (a) Sestavite metodo, ki izračuna vrednost $B_{i,r}(x)$ za $x \in [a, b]$. Oprite se na odsekoma polinomsko predstavitev $B_{i,r}$ v Newtonovi bazi. S pomočjo te metode narišite bazne funkcije na intervalu $[0, 10]$ za $\mathbf{x} = (0, 2, 3, 6, 7, 10)$.
(b) Interpolacijski operator $\mathcal{I}_{3,\mathbf{x}}^1$, ki je projektor na $\mathbb{S}_{3,\mathbf{x}}^1$, odvedljivi funkciji f priredi odsekoma kubično funkcijo

$$\mathcal{I}_{3,\mathbf{x}}^1 f = \sum_{i=0}^n \sum_{r \in \{-1, 1\}} \left(f(x_i) + \frac{1}{3} f'(x_i) (x_{i+r} - x_i) \right) B_{i,r}.$$

Narišite $\mathcal{I}_{3,\mathbf{x}}^1 f$ in izračunajte napako $\|f - \mathcal{I}_{3,\mathbf{x}}^1 f\|_{\infty, \mathbf{u}}$ za funkcijo $f(x) = x \sin(x)$ na $[0, 10]$, kjer je \mathbf{x} seznam stičnih točk iz prejšnje točke in $\mathbf{u} = \left(\frac{i}{100} \right)_{i=0}^{1000}$.

- (c) Naj bo

$$\mathcal{I}_{3,\mathbf{x}}^2 f = \sum_{i=0}^n \sum_{r \in \{-1, 1\}} \left(f(x_i) + \frac{1}{3} s_i (x_{i+r} - x_i) \right) B_{i,r}$$

aproksimacijski operator, ki funkciji f priredi odsekoma kubično funkcijo s stičnimi točkami \mathbf{x} iz prostora $\mathbb{S}_{3,\mathbf{x}}^2 = \mathbb{S}_{3,\mathbf{x}}^1 \cap C^2([a, b])$ s parametri $s_i \in \mathbb{R}$, $i = 0, 1, \dots, n$, ki so enolično določeni z interpolacijskimi pogoji

$$\mathcal{I}_{3,\mathbf{x}}^2 f(x_i) = f(x_i), \quad i = 0, 1, \dots, n,$$

ter $(\mathcal{I}_{3,\mathbf{x}}^2 f)'(a) = f'(a)$ in $(\mathcal{I}_{3,\mathbf{x}}^2 f)'(b) = f'(b)$. Narišite $\mathcal{I}_{3,\mathbf{x}}^2 f$ in primerjajte vrednost norme residuala $\|f - \mathcal{I}_{3,\mathbf{x}}^2 f\|_{\infty, \mathbf{u}}$ z normo residuala iz prejšnje točke.